

REFERAT

**Referat fra 2. møde i Indstillingsudvalg for bæredygtig byudvikling
den 9. april 2025, kl. 10.00 – 15.00, Korsør.**

Til stede fra indstillingsudvalget

- John Wagner, formand
- Bo Hansen, borgmester, Svendborg Kommune
- H. C. Østerby, medlem af Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse og borgmester, Holstebro Kommune
- Jesper Greth, borgmester, Rebild Kommune
- Kirstine Bille, kommunalbestyrelsesmedlem, Syddjurs Kommune
- Lone Jakobi, borgmester, Odder Kommune
- Lotte Engbæk Larsen, branchedirektør, Dansk Erhverv
- Mette Høgh, formand, HK Handel
- Mike Ameko Lippert, strategisk direktør, SLA (Dansk Industri)
- Mogens Haugaard, kommunalbestyrelsesmedlem, Stevns Kommune
- Dorte West, borgmester, Herning Kommune
- Kirstine van Sabben, kommunalbestyrelsesmedlem Bornholms Regionskommune
- Steffen Husted Damsgaard, formand, Landdistrikternes fællesråd
- Tina Saaby, direktør, Dansk Byplanlaboratorium

Afbud fra indstillingsudvalget

- Mads Skau, borgmester, Haderslev Kommune

Til stede fra Erhvervsministeriet

- Niels May Vibholt, vicedirektør, Erhvervsstyrelsen
- Niels Dahl Christensen, chef, Erhvervsstyrelsen
- Kirstine Halten, teamleder, Erhvervsstyrelsen
- Linda-Victoria Aceng Heeger Leander, udvalgssekretær, Erhvervsstyrelsen
- Malene Slotø Schacke, specialkonsulent, Erhvervsstyrelsen (referent)
- Mette Hviid Hoff Jakobsen, fuldmægtig, Erhvervsstyrelsen (referent)

Referat

1. Velkomst v. formanden. Dagens møde – hvad skal vi nå i dag?

Bilag 1.1: Cover - Velkomst ved formanden

Formand John Wagner bød velkommen til andet møde i indstillingsudvalget.

Formanden gennemgik dagsordenen og bemærkede de vigtigste beslutningspunkter på dagens møde. Foruden beslutning om tilsagn eller afslag til de indkomne ansøgninger under 1. annonceringsrunde, havde udvalget under punkt 5 og 6 særligt til opgave at træffe beslutning om den økonomiske ramme og retningslinjerne for 2. annonceringsrunde.

2. Gennemgang af 1. annonceringsrunde (til orientering)

Bilag 2.1: Cover – Gennemgang af 1. annonceringsrunde

Bilag 2.2: Notat - Scoringsmodel

Bilag 2.3: Notat – Annoncerings udfordringer

Sekretariatet gennemgik rammerne for 1. annonceringsrunde, herunder den økonomiske ramme for de ansøgte midler fordelt på de to annonceringer *Bystrategier og bysamarbejder* og *Omstilling til levende og bæredygtige bymidter*. Sekretariatet præsenterede herunder også den benyttede scoringsmodel, som ansøgningerne er blevet scoret ud fra, og annonceringernes udfordringer.

Sekretariatet modtog i alt ni ansøgninger på i alt 49,5 mio. kr. ud fra de udbudte 115 mio. kr., hvilket er færre ansøgninger end forventet, og har derfor været i dialog med flere aktører, som har peget på flere udfordringer med annonceringerne, selvom interessen på informationsmøderne var stor.

Udvalget drøftede udfordringerne ved 1. annonceringsrunde, herunder ansøgningsfristens længde, timingen i forhold til kommunale beslutningsprocesser samt annonceringernes kompleksitet.

Formanden lagde op til, at udvalgets opmærksomhedspunkter vedrørende 1. annonceringsrunde blev drøftet under punkt 5 vedrørende måltal, økonomisk ramme og proces for 2. annonceringsrunde samt under drøftelsepunkterne vedrørende de kommende annonceringer punkt 6.A – 6.C.

Beslutning

Indstillingsudvalget tog gennemgangen af 1. annonceringsrunde, herunder rammerne for de ansøgte midler, scoringsmodellen og informationen om annonceringernes udfordringer til efterretning.

3. Udmøntning: Bystrategier og bysamarbejder (til godkendelse)

Bilag 3.1: Cover – Udmøntning: Bystrategier og bysamarbejder

Bilag 3.2: Oversigtsnotat – Udmøntning: Bystrategier og bysamarbejder

Appendiks 3.A-D. Ansøgninger/indstillingsnotater

På indstillingsudvalgsrådet den 27. august 2024 godkendte indstillingsudvalget annonceringen af midler til *Bystrategier og bysamarbejder*. Sekretariatet har modtaget i alt fire ansøgninger, og der er i alt ansøgt for 3,5 mio. kr. Alle ansøgninger opfylder annonceringens krav og kravene til udvælgelseskriterier og scoring.

Sekretariatet præsenterede de fire indkomne ansøgninger under annonceringen *Bystrategier og bysamarbejder*. Ansøgningerne var alle indstillet til tilsagn. Sekretariatet gennemgik også de forventede opnåede måltal.

Sekretariatet oplyste, at der udsendes servicemeddelelser til ansøgerne om udvalgets beslutning dagen efter mødet.

Beslutning

Indstillingsudvalget drøftede og godkendte de fire indstillede projekter til tilsagn.

4. Udmøntning: Omstilling til levende og bæredygtige bymidter (til godkendelse)

Bilag 4.1: Cover – Cover – Udmøntning: Omstilling til levende og bæredygtige bymidter

Bilag 4.2. Oversigtsnotat – udmøntning: Omstilling til levende og bæredygtige bymidter

Appendiks 4.A-E. Ansøgninger/indstillingsnotater

På indstillingsudvalgsrådet den 27. august 2024 godkendte indstillingsudvalget annonceringen af midler til *Omstilling til levende og bæredygtige bymidter*. Sekretariatet har modtaget i alt fem ansøgninger og der er i alt ansøgt for ca. 46 mio. kr. Alle ansøgninger opfylder annonceringens krav og kravene til udvælgelseskriterier og scoring.

Sekretariatet præsenterede de fem indkomne ansøgninger under annonceringen *Omstilling til levende og bæredygtige bymidter*. Ansøgningerne var alle indstillet til tilsagn. Sekretariatet gennemgik også de forventede opnåede måltal.

Sekretariatet oplyste, at der udsendes servicemeddelelser til ansøgerne om udvalgets beslutning dagen efter mødet.

Bo Hansen undlod at stemme ved behandlingen af ansøgningerne.

Beslutning

Indstillingsudvalget drøftede og godkendte de indstillede projekter til tilsagn.

5. Status på måltal og økonomisk ramme samt proces for 2. annonceringsrunde (til godkendelse)

Bilag 5.1. Cover – Status på måltal og økonomiske ramme samt proces for 2. annonceringsrunde

Bilag 5.2. Notat – Status på økonomi, indikatorer og måltal på byprioriteten

Bilag 5.3. Indstillingsudvalgets årshjul for 2024-2026, inkl. møderække

Sekretariatet gennemgik på baggrund af de indkomne ansøgninger status på opfyldelse af måltal for output- og resultatindikatorerne samt den økonomiske ramme og proces for 2. annonceringsrunde. I regionalfondsprogrammet er der i alt afsat 142 mio. kr., hvoraf 49,5 mio. kr. var ansøgt under 1. annonceringsrunde. 92,5 mio. kr. blev derfor foreslået udmøntet i 2. annonceringsrunde.

De få modtagne ansøgninger medfører lavere målopnåelse på de programfastsatte indikatorer end forventet (det gælder særligt antallet af støttede strategier, antal virksomheder og antal SMV-personale i kompetenceudviklingsforløb), hvorfor sekretariatet under punkt 6 foreslog at udbyde de resterende 92,5 mio. kr. i tre nye annonceringer (se under punkt 6-6.C). De foreslåede tre annonceringer skal mindske kompleksiteten for ansøgerne og øge muligheden for flere lokale projekter.

Herudover foreslog sekretariatet ændringer i udvalgets årshjul. Under hensyntagen til den store andel af midler, der ikke blev udmøntet i 1. annonceringsrunde, foreslog sekretariatet en fremrykning af 2. annonceringsrunde og at næste møde i udvalget afholdes den 19. februar 2026, hvor ansøgningerne under de tre nye annonceringer vil skulle behandles. Fremrykningen af 2. annonceringsrunde vil give de kommende ansøgere mest mulig tid til at gennemføre projekterne samt til at rejse den nødvendige medfinansiering.

Formanden spurgte i relation til årshjulet ind til udvalgets ønsker om et kortere onlinemøde forud for mødet den 19. februar 2026, hvor der kan gøres status på de åbnede annonceringer.

Beslutning

Indstillingsudvalget godkendte, at de resterende 92,5 mio. kr. anvendes i 2. annonceringsrunde og godkendte det foreslåede årshjul, herunder at 2. annonceringsrunde fremrykkes og at 3. møde afholdes den 19. februar 2026.

Herudover besluttede udvalget at mødes til et onlinemøde primo september 2025, hvor udvalget orienteres om fremdriften og gør status på de til den tid åbne annonceringer. Udvalget vil i løbet af sommeren 2025 på forhånd modtage en skriftlig orientering af sekretariatet om annonceringernes fremdrift.

6. Drøftelse af 2. annonceringsrunde (til orientering)

Fem udvalgsmedlemmer præsenterede hver sin på forhånd udvalgte case om byudvikling fra deres lokalområde til inspiration forud for drøftelsen af de tre kommende annonceringer (se nedenfor i punkt 6).

Bo Hansen præsenterede projektet "Styrket erhverv i gadeplan", som var en indsats mellem de sydfynske kommuner og Dansk Erhverv for virksomheder i bymidterne i de sydfynske kommuner. Indsatsen tog udgangspunkt i de lokale udfordringer, der blev identificeret for erhvervslivet i bymidterne. Bo

Hansen fortalte, at der forsat er efterspørgsel på et "Styrket erhverv i gadeplan 2.0", da fortsat er svært at drive forretning i bymidterne, og at bymidterne tiltagende får en øget andel af fx cafeer og restauranter.

Kirstine Bille præsenterede et oplæg om baggrunden for Maltfabrikken fra industri til tilblivelsen af Maltfabrikken som kultur, bibliotek og samlingssted i Ebeltoft, herunder processen for kommunens involvering omkring restaurering og drift. Maltfabrikken opleves som en stor succes hos borgerne, men Kirstine Bille fortalte også om de udfordringer, som kommunen har mødt og den læring, man opnår i sådan et projekt - både i beslutningsprocessen og igennem anlægs- og senere driftsfasen.

Lone Jakobi fortalte om projektet i Odder Kommune med anlæggelsen af Folkeparken, der skulle bidrage til at lave nye sammenhænge, forbindelser, grønne områder og mødesteder i byen. Folkeparken var et element i strategien for Odder midtby. Lone Jakobi fortalte om testfasen omkring anlæggelsen af parken og anvendelsen og inddragelsen i forbindelse med den endelige anlæggelse af parken og fremhævede blandt andet projektkontor, afprøvning af forskellige tiltag og politisk evaluering som vigtig læring.

H.C. Østerby præsenterede projektet omkring det nedlagte slagteri i Holstebro og de overvejelser kommunen gjorde sig i forbindelse med beslutningen om, hvorvidt man skulle rive ned eller restaurere. H.C. Østerby fortalte om implementeringen af beslutningen om at bevare og restaurere og skabe Slagteriet som mødested for kultur, kreative erhverv, gadeidræt, erhvervsarrangementer m.v. H.C. Østerby fremhævede, at stedbundne kvaliteter er afgørende, ligesom det er vigtigt at have blik for bl.a. krav til sikkerhed. Herudover er det en vigtig læring at tænke byudvikling sammen med kultur, erhverv og uddannelse, og at større projekter tager tid.

Tina Saaby holdt et oplæg om strategisk planlægning i bymidterne og hvad der skal til for at sikre en vellykket strategiske planlægning i bymidter. Her blev der peget på syv særlige opmærksomhedspunkter, fx kompleksitet, tværgående ledelsesmæssige, administrative og politiske hensyn, fysisk planlægning såsom brobygning, planlægningshierarkier og fokus på faktisk viden frem for "synsninger". Tina Saaby supplerede med et eksempel på den strategiske udvikling i Thisted.

Beslutning

Indstillingsudvalget tog presentationen af cases/gode eksempler til efterretning.

6. A. Drøftelse af 2. annonceringsrunde (genannoncering af bystrategier og bysamarbejder) (Til drøftelse og godkendelse)

Bilag 6.1. Cover – Drøftelse af 2. annonceringsrunde (genannoncering af bystrategier og bysamarbejder)

Bilag 6.2. Udkast til annoncering: Bystrategier og bysamarbejder

Sekretariatet præsenterede sekretariatets forslag til en genannoncering af *Bystrategier og bysamarbejder* på 10 mio. kr. Med genannonceringen skal den fortsatte strategiske udvikling af bymidterne sikres samtidig med, at der etableres eller styrkes formelle privat-offentlige bysamarbejder for at samle alle relevante aktører i arbejdet med byudviklingen. Det foreslås at genannouncere, da der fortsat er byer, der ikke har en strategi, selvom der ikke findes et samlet overblik.

Sekretariatet gennemgik de to beslutningspunkter: 1) indhold og vægtning af de foreslåede udvælgelseskriterier og 2) minimums- og maksimumsstøttebeløb.

Udvalget drøftede det af sekretariatet foreslåede minimumsstøttebeløb på 500.000 kr. og foreslog at sænke dette. Udvalget drøftede endvidere på tværs af annonceringerne vigtigheden af, at det er enkelt og forståeligt for potentielle ansøgere.

Beslutning

Indstillingsudvalget godkendte forslaget til genannonceringen af *Bystrategier og bysamarbejder* under betingelse af, at minimumsstøttebeløbet sænkes fra 500.000 kr. til 300.000 kr. Udvalget besluttede dermed følgende til de to beslutningspunkter:

- Godkendte udvælgelseskriteriernes indhold og vægtning:
 - Kriterie A, "Bystrategisk planlægning og udvikling", vægtes 35 pct.
 - Kriterie B, "Facilitering og bysamarbejde og partnerskaber", vægtes 40 pct.
 - Kriterie C, "Forankring og anvendelse af bystrategien", vægtes 25 pct.
- At maksimumsstøttebeløbet sættes til 1 mio. kr. Med udvalgets beslutning om et minimumsstøttebeløb på 300.000 kr., kan der ansøges om mellem 300.000 kr. og 1 mio. kr. i støtte pr. kommune i projektet. Hvis én kommune søger om støtte til to eller flere bymidter, kan der søges op om til 1,5 mio. kr. i støtte.

Formanden blev af udvalget bemyndiget til at godkende genannonceringen af *Bystrategier og bysamarbejder* med de af sekretariatet indarbejdede tekstuelle ændringer på baggrund af udvalgets beslutning.

6. B. Drøftelse af 2. annonceringsrunde (fysisk omstilling til levende og bæredygtige bymidter) (Til drøftelse og godkendelse)

Bilag 6.3 Cover – Drøftelse af 2. annonceringsrunde (fysisk omstilling til levende og bæredygtige bymidter)

Bilag 6.4 Udkast til annoncering: Fysisk omstilling til levende og bæredygtige bymidter

Sekretariatet præsenterede sekretariatets forslag til annonceringen af *Fysisk omstilling til levende og bæredygtige bymidter* på 50 mio. kr. Annonceringen skal bidrage til omstilling af danske bymidter gennem støtte til fysiske

anlægsinvesteringer. Herudover kan der også etableres eller styrkes formelle privat-offentlige bysamarbejder for at samle alle relevante aktører i arbejdet med byudviklingen. For at imødekomme de identificerede udfordringer under punkt 2 med 1. annonceringsrunde blev den tidligere annoncering *Omstilling til levende og bæredygtige bymidter* foreslået opsplittet i to annonceringer, hhv. *Fysisk omstilling til levende og bæredygtige bymidter* og *Virksomheds- og kompetenceudvikling af bymidteerhverv*, hvilket forventes at mindske kompleksiteten, da ansøgninger med opsplitningen ikke har krav om at indeholde begge indsatser i samme ansøgning.

Sekretariatet gennemgik herefter de tre foreslåede beslutningspunkter: 1) Faglige vinkler, 2) indhold og vægtning af de foreslåede udvælgelseskriterier og 3) minimumsbudget og maksimumsstøttebeløb.

Udvalget drøftede opsplitningen af den tidligere annoncering *Omstilling til levende og bæredygtige bymidter*, herunder at udvalget ønskede at imødekomme muligheden for fortsat at støtte helhedsorienterede projekter med både fysisk omstilling og virksomheds- og kompetenceudvikling. Udvalget drøftede endvidere minimumsbudget og maksimumsstøttebeløb og fremhævede, at der også er behov for, at mindre kommuner og byer kan søge midler til fysisk omstilling med et mindre projektbudget for at kunne sikre medfinansieringen.

Beslutning

Udvalget besluttede at udskyde beslutningen for punktet til efter gennemgang og drøftelse af punkt 6.C om annonceringen *Virksomheds- og kompetenceudvikling af bymidteerhverv*.

6. C. Drøftelse af 2. annonceringsrunde (Virksomheds og kompetenceudvikling af bymidteerhverv) (Til drøftelse og godkendelse)

Bilag 6.5 Cover – Drøftelse af 2. annonceringsrunde (virksomheds- og kompetenceudvikling af bymidteerhverv)

Bilag 6.6. Udkast til annoncering: Virksomheds- og kompetenceudvikling af bymidteerhverv

Sekretariatet præsenterede sekretariatets forslag til annonceringen af *Virksomheds- og kompetenceudvikling af bymidteerhverv* på 32,5 mio. kr. Annonceringen skal bidrage til at omstille og udvikle bymidteerhvervene gennem virksomhedsrettede aktiviteter for at bymidteerhvervene er mere robuste over for de løbende forandringer, de står over for, ligesom annonceringen skal adressere de måltal, hvor der fortsat er udfordringer, jf. punkt 5 (antal virksomheder og antal SMV-personale, der skal kompetenceudvikles). Herudover kan der også etableres eller styrkes formelle privat-offentlige bysamarbejder for at samle alle relevante aktører i arbejdet med byudviklingen.

Sekretariatet gennemgik de tre definerede beslutningspunkter: 1) Faglige vinkler, 2) indhold og vægtning af de foreslåede udvælgelseskriterier og 3) minimumsbudget.

Udvalget drøftede minimumsbudgettet på 10 mio. kr. og nødvendigheden af et lokalt ophæng i projekterne. Udvalget bemærkede, at lokalt ophæng og det lokale ejerskab i de omfattede bymidter skal sikres, ligesom udvalget fremhævede, at der også kan være behov for mindre indsatser. Udvalget drøftede endvidere fordelingen mellem de to annonceringer under pkt. 6.B og 6.C.

Beslutning

Udvalget besluttede under punkt 6.B at udskyde beslutningspunkterne vedrørende annonceringen *Fysisk omstilling til levende og bæredygtige bymidter* til punkt 6.C, så beslutningspunkterne vedrørende annonceringerne *Fysisk omstilling til levende og bæredygtige bymidter* og *Virksomheds- og kompetenceudvikling af bymidteerhverv* blev taget sammen. Beslutningerne er som følger.

Beslutningspunkt 6.B - Fysisk omstilling til levende og bæredygtige bymidter

Indstillingsudvalget godkendte forslaget til annonceringen af *Fysisk omstilling til levende og bæredygtige bymidter* under betingelse af, at det blev muligt også at søge om midler til virksomheds- og kompetenceudvikling på op til 10 pct. af det samlede budget, at annonceringens økonomiske ramme blev hævet og at minimumsbudgettet blev sænket. Udvalget besluttede dermed følgende til de tre drøftelsespunkter:

- Der skal gives mulighed for at 10 pct. af de samlede projektudgifter kan gå til virksomheds- og kompetenceudvikling af bymidteerhverv
- At den økonomiske ramme for annonceringen skal hæves fra 50 mio. kr. til 55 mio. kr.
- At minimumsbudgettet sænkes fra 10 mio. kr. til 5 mio. kr.
- At maksimumsstøttebeløbet sættes til 15 mio. kr.
- Godkendte udvælgelseskriteriernes indhold og vægtning:
 - Kriterie A, "Bystrategisk grundlag", vægtes 25 pct.
 - Kriterie B, "Fysisk omstilling af bymidten", vægtes 50 pct.
 - Kriterie C, "Projektorganisering og bysamarbejder", vægtes 25 pct.

Beslutningspunkt 6.C - Virksomheds- og kompetenceudvikling af bymidteerhverv

Indstillingsudvalget godkendte forslaget til annonceringen af *Virksomheds- og kompetenceudvikling af bymidteerhverv* under betingelse af, at den økonomiske ramme for annonceringen og minimumsbudgettet pr. projekt sænkes. Indstillingsudvalget besluttede dermed følgende til de tre beslutningspunkter:

- At den økonomiske ramme sænkes med 5 mio. kr. fra 32,5 mio. kr. til 27,5 mio. kr.
- At minimumsbudgettet pr. projekt sænkes fra 10 mio. kr. til 2 mio. kr. Der sættes ikke et loft for, hvor meget der maksimalt kan ansøges om i støttebeløb.
- Udvalgelseskriteriernes indhold og vægtning:
 - Kriterie A, "Virksomheds- og kompetenceudvikling af bymidteerhverv", vægtes 50 pct.

- Kriterie B, "Geografi og forenkling", vægtes 30 pct.
- Kriterie C, "Projektorganisering, bystrategi og kommunalt partnerskab", vægtes 20 pct.

Sekretariatet tilpasser annonceringernes indhold i overensstemmelse med udvalgets beslutninger.

Formanden blev af udvalget bemyndiget til at godkende annonceringerne *Fysisk omstilling af levende og bæredygtige bymidter* og *Virksomheds- og kompetenceudvikling af bymidteerhverv* med de af sekretariatet indarbejdede tekstuelle ændringer på baggrund af udvalgets beslutninger.

Indstillingsudvalget godkendte den økonomiske ramme for annonceringerne under dagsordenspunkt 5.

7. Opsamling og videre proces mod næste møde (Drøftelse og orientering)

Formanden samlede op på dagens møde i fællesskab med sekretariatet og orienterede om den videre proces, herunder høring af overvågningsudvalget for strukturfondene og offentliggørelse af annonceringerne.

Udkast til beslutningsreferat udsendes inden for 10 hverdage, hvorefter medlemmerne har syv hverdage til at kommentere og godkende referatet.

Næste møde i indstillingsudvalget er den 19. februar 2026, men der afholdes et onlinemøde primo september 2025, jf. udvalgets beslutning under punkt 5, hvor udvalget orienteres om fremdriften i de til den tid åbne annonceringer. Mødet den 19. februar blev foreslået afholdt i Hedensted Kommune. Udvalget orienteres ligeledes løbende, både når annonceringerne åbner og med en status umiddelbart før sommerferien.

Udvalget blev orienteret om et besøg i Sorø 10. april 2025, hvor ministeren og formanden fortalte om de netop givne tilsagn. Herudover orienterede flere udvalgsmedlemmer også om kommende events som reklame for projekterne og de kommende annonceringer, herunder KL's Teknik og Miljø Topmøde den 24. april 2025, Dansk Erhvervs og Dansk Byplanlaboratoriums bykonference den 27. maj 2025 og Byplanmødet den 2.-3. oktober.

Formanden afsluttede og takkede for et godt møde.

Det bemærkes, at de tre offentliggjorte annonceringer i mødematerialet på udvalgets hjemmeside er de endeligt godkendte annonceringer med udvalgets indsatte ændringer.